Lietas Nr. 1A30026417
Lietvedības Nr. 1-0109-18/27
ECLI:LV:RVPT:2018:0419.1A30026417.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 19.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāva: tiesnese B.Horuna,
ar tiesas sēžu sekretāri L.Mauriņu,
piedaloties sūdzības iesniedzējam – /pers. A/,
iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta – Valsts ieņēmumu dienesta Juridiskās un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldes Tiesvedības daļās Trešās nodaļas galvenajai juristei L.Rinčai,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ sūdzībā par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Cīrules 2017.gada 25.septembra lēmumu Nr.30.7-22.11/5060, un konstatēja

Aprakstošā daļa

2017.gada 4.jūlijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes (turpmāk – NPPP) Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas galvenā nodokļu inspektore A.Orola sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BS004266, kurā norādīts sekojošais.

2017.gada 2.maijā SIA "ALATA", reģistrācijas numurs 41203035487, pēc juridiskās adreses "Liepas"-7, Pudure, Pudures pagasts, Kuldīgas novads, tika nosūtīts brīdinājums Nr.30.4-4.7.3/40268 par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, kurā norādīts, ka SIA "ALATA" 2017.gada 2.maijā nokavētie nodokļu maksājumi ir 20 523,24 euro, kuriem iestājies izpildes termiņš.

Vienlaicīgi izteikts arī brīdinājums par administratīvo atbildību maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanas gadījumā saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu.

/pers. A/ (turpmāk – /pers. A/ vai Sūdzības iesniedzējs) brīdinājumu par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu ir saņēmis, jo no Latvijas Pasta korespondence nav atgriezta.

SIA "ALATA" pastāv Maksātnespējas likuma 57.panta 5.punktā paredzētā juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīme, tās valdes priekšsēdētājs /pers. A/ nav panācis vienošanos ar nodokļu administrācijas amatpersonām par nokavēto nodokļu parādu 20 523,24 euro samaksu budžetā.

Līdz 2017.gada 3.jūlijam /pers. A/, būdams SIA "ALATA" valdes priekšsēdētājs, nav iesniedzis maksātnespējas pieteikumu tiesā.

Tādējādi ir pārkāpti Maksātnespējas likuma 60.panta trešā daļa un 57.panta 5.punkts, par ko administratīvā atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.^{35}pantā.

Ar VID NPPP Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 1.augusta lēmumu Nr.F14G/BS004266 /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 166.^{35}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot /pers. A/ naudas sodu 300 euro apmērā un atņemot tiesības /pers. A/ ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz vienu gadu.

Nepiekrītot 2017.gada 1.augusta lēmumam Nr.F14G/BS004266, /pers. A/ iesniedza sūdzību VID ģenerāldirektoram.

Ar VID ģenerāldirektores I.Cīrules 2017.gada 25.septembra lēmumu Nr.30.7-22.11/5060 (turpmāk – Iestādes lēmums) VID NPPP Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 1.augusta lēmums Nr.F14G/BS004266 atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Iestādes lēmumā tiek atreferēts /pers. A/ sūdzības saturs un noradīts sekojošais.

No lietas materiāliem izriet, ka VID NPPP amatpersona, konstatējot, ka uz 2017.gada 2.maiju SIA "ALATA" ir nokavētie nodokļu maksājumi valsts budžetam 20 523,24 EUR apmērā, kuriem iestājies izpildes termiņš, SIA "ALATA" uz juridisko adresi "Liepas" -7, Padure, Padures pagasts, Kuldīgas novads, nosūtīja 2017.gada 2.maija brīdinājumu Nr.30.4-4.7.3/40268 par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu.

Minētajā brīdinājumā norādīts, ka SIA "ALATA" ir saskatāmas maksātnespējas pazīmes un, saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu, parādniekam, ja tas nespēj nomaksāt valsts budžetā nodokļu parādu, ir pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu Kuldīgas rajona tiesā, Kalna ielā 25, Kuldīgā.

Vienlaikus minētajā brīdinājumā norādīts, ka par maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu LAPK 166.^{35}pantā ir paredzēta administratīvā atbildība.

Iestāde konstatē, ka SIA "ALATA" amatpersona /pers. A/ nokavēto nodokļu maksājumu parādu valsts budžetā nenomaksāja, kā arī neiesniedza pieteikumu par komercsabiedrības maksātnespējas procesa uzsākšanu tiesā.

Maksātnespējas likuma 60.panta trešā daļa nosaka, ka parādniekam ir pienākums nekavējoties iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv kāda no šā likuma 57.panta pirmās daļas 5., 6. vai 9.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm. Ja pastāv šā likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā minētā pazīme, parādniekam ir pienākums iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu gadījumos, kad nav noslēgta vienošanās ar kreditoriem vai nav ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

Savukārt Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka parādniekam piemēro juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

VID amatpersona konstatēja, ka SIA "ALATA" nav piederošās mantas, par ko 2014.gada 2.oktobrī tika sastādīts akts Nr.4.1.2.2-10/556 par

mantas neesamību.

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka nodokļu administrācija SIA "ALATA" brīdināja par parāda nomaksu un pieņēma lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu (VID amatpersonas 2016.gada 21.marta lēmums Nr.30.4-4.6.2/39870).

Līdz ar to Iestāde secina, ka SIA "ALATA" nodokļu parādus nav nedz labprātīgi samaksājusi, nedz arī tos ir bijis iespējams piedzīt, piemērojot piedziņas līdzekļus, tādējādi konkrētajā gadījumā konstatējama Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pazīme – parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

Iestāde lēmumā citē LAPK 166.^{35}pantu, norādot, ka no minētās tiesību normas izriet, ka par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos pie administratīvās atbildības saucama juridiskās personas amatpersona.

Saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmo daļu, sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību, ir valde. Pēc LURSOFT Uzņēmumu datu bāzes datiem /pers. A/ ir SIA "ALATA" valdes loceklis un pienākumus pilda no 2013.gada 1.oktobra.

Iestādes ieskatā, lietā pamatoti konstatēts, ka /pers. A/ nav izpildījis Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzēto pienākumu un ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta LAPK 166.^{35}pantā.

/pers. A/, kā SIA "ALATA" valdes loceklis, savu amata pienākumu pildīšanas laikā nav nodrošinājis savlaicīgus pasākumus, lai veiktu SIA "ALATA" saistību izpildi un nav iesniedzis komercsabiedrības maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā pēc minētā brīdinājuma saņemšanas, tātad nav rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

No minētā izriet, ka konkrētajā lietā /pers. A/ kā SIA "ALATA" valdes locekļa darbībā (neiesniedzot maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā pēc VID amatpersonas brīdinājuma) ir konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs un /pers. A/ ir konkrētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

Saistībā ar iesniedzēja sūdzībā norādīto argumentu, ka 2017.gada jūlijā saņēma VID NPPP Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 2017.gada 4.jūlija vēstuli Nr.30.4-4.7.3/62640 ar 2017.gada 4.jūlijā sastādītā administratīvā pārkāpuma protokola BS Nr.004266 neapliecinātu kopiju (kas, iesniedzēja ieskatā, nav uzskatāms par dokumentu), Iestāde norāda sekojošo.

Iestādes lēmumā tiek citēts LAPK 248.^{1}pants un norādīts, ka ar VID amatpersonas 2017.gada 4.jūlijā vēstuli Nr.30.4-4.7.3/62640 /pers. A/ vienlaikus tika informēts par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu vietu un laiku.

Turklāt VID saņemts 2017.gada 31.jūlija iesniegums, kurā /pers. A/, pēc protokola kopijas saņemšanas, pauž savu attieksmi pret pārkāpumu.

Savukārt saistībā ar /pers. A/ sūdzībā norādīto apstākli, ka viņš nav saņēmis 2017.gada 2.maija brīdinājumu, Iestāde norāda sekojošo.

VID NPPP Trešās piedziņas daļas Trešās nodaļas vadītāja V.Umbraško 2017.gada 2.maijā nosūtīja brīdinājumu Nr.30.4-4.7.3/40268 uz SIA "ALATA" juridisko adresi "Liepas" - 7, Padure, Padures pagasts, Kuldīgas novads.

Saskaņā ar Komerclikuma 139.panta pirmajā daļā noteikts, ka komercsabiedrības juridiskā adrese ir adrese, kurā atrodas sabiedrības vadība (sabiedrības sēdeklis).

Komersantam (tā vadībai) ir jābūt faktiski sasniedzamam (tai skaitā nodrošināt korespondences saņemšanu) juridiskajā adresē. Būt sasniedzamam ir ieinteresēts pats komersants, jo saskaņā ar Komerclikuma 12.panta ceturto daļu, ja komersantam tiek nosūtītas ziņas, dokumenti vai cita korespondence uz komercreģistrā ierakstīto tā juridisko adresi, uzskatāms, ka komersants šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmis, ja nosūtītājs dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta.

Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 20.marta lēmumā lietā Nr.SKA-76/2008 paustajai atziņai komersanta juridiskās adreses jēga ir darīt zināmu trešajām personām un valstij adresi, kurā komersants ir sasniedzams.

Ņemot vērā minēto, prezumējams, ka VID nosūtītā korespondence konkrētās lietas ietvaros uz SIA "ALATA" juridisko adresi ir uzskatāma par paziņotu atbilstoši Paziņošanas likuma nosacījumiem.

Tādējādi nodokļu administrācijas amatpersonām bija tiesisks pamats paļauties, ka /pers. A/, kā SIA "ALATA" valdes loceklis, VID nosūtīto korespondenci uz komercsabiedrības juridisko adresi ir saņēmis likumā noteiktajā termiņā.

Iestāde konstatē, ka 2017.gada 31.jūlijā /pers. A/ VID iesniedza iesniegumu, kurā pauda savu nostāju par administratīvo pārkāpumu.

Saistībā ar iepriekš minēto, Iestāde norāda, ka VID amatpersona, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, izvērtē visus lietā esošos materiālus. Apstāklis, ka lēmumā nav atsauces uz iesniedzēja sniegto viedokli un paskaidrojumiem, nenozīmē, ka šis viedoklis nav izvērtēts, piemērojot administratīvo sodu.

Iestādes lēmumā tiek citēts LAPK 22.pants, 32.panta pirmā un otrā daļas un norādīts, ka konkrētajā lietā nav konstatējami atbildību mīkstinoši apstākļi atbilstoši LAPK 33.panta nosacījumiem, savukārt ir konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi atbilstoši LAPK 34.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem – prettiesiska rīcība tiek turpināta neraugoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt (līdz 2017.gada 31.jūlijam /pers. A/ nav iesniedzis SIA "ALATA" maksātnespējas procesa pieteikumu tiesā).

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un to, ka /pers. A/ nav ievērojis normatīvajos aktos noteikto parādnieka rīcību gadījumā, kad tas nespēj nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš (un nav panācis vienošanos ar kreditoriem – šajā gadījumā VID), tas ir, nav veicis darbības, lai ierosinātu SIA "ALATA" maksātnespējas procesu vai tiesiskās aizsardzības procesu, turklāt 2017.gada 1.augustā SIA "ALATA" nodokļu maksājumu parāds bija sasniedzis 21 293,21 EUR apmērā, kā arī lietā nav konstatēti attaisnojoši iemesli /pers. A/ bezdarbībai, neiesniedzot SIA "ALATA" maksātnespējas procesa pieteikumu, Iestāde uzskata, ka /pers. A/, saskaņā ar LAPK 166.^{35}pantu, piemērotais administratīvais naudas sods 300 euro apmērā ir samērīgs ar izdarītā pārkāpuma raksturu un būtību, jo parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšana likumā paredzētajos gadījumos kropļo uzņēmējdarbības vidi, kas savukārt skar valsts un sabiedrības kopējās intereses. Konkrētais administratīvais sods ir atbilstošs LAPK 22.pantā paredzētajam administratīvā soda mērķim.

Vienlaikus, izvērtējot /pers. A/ piemērotā papildsoda – tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu, Iestāde konstatēja sekojošo.

Likumdevējs, ieviešot papildsodu – tiesību atņemšanu ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus, ir vēlējies panākt, ka tiek sasniegts šī soda mērķis – komersanta amatpersonas, kas izdara nopietnus pārkāpumus komercdarbības jomā, atturēšana no vadošu amatu ieņemšanas komercsabiedrībās.

Grozījumi LAPK tika vērsti uz tādu komercdarbībā iesaistītu amatpersonu sodīšanu, kuru pārkāpumiem ir sistemātisks raksturs un kuri, veicot sistemātiskos pārkāpumus, nodara kaitējumu kopējai komercdarbības videi.

Tātad papildsods – tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus – ir piemērojams personām, kas, būdamas atbildīgas komercsabiedrības amatpersonas, ir veikušas nopietnus pārkāpumus komercdarbības jomā vai kādu speciālo komercdarbības nozari reglamentējošo prasību pārkāpumu un ir saucamas pie administratīvās atbildības.

Atbilstoši LAPK 29.^{1}panta pirmās daļas nosacījumiem, tiesības ieņemt noteiktus amatus var atņemt uz laiku no viena gada līdz trim gadiem.

Tiesību atņemšanu valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā piemēro gadījumā, ja ar izdarīto pārkāpumu būtiski tiek aizskartas

sabiedrības intereses, tajā skaitā, nodarīts būtisks kaitējums komercdarbības videi.

Kā jau iepriekš norādīts, SIA "ALATA" nokavēto nodokļu maksājumu apmērs valsts budžetam – 21 293,21 euro apmērā – vērtējams kā būtisks kaitējums valsts budžetam.

Tādējādi, izvērtējot /pers. A/ izdarītā pārkāpuma raksturu un būtību, SIA "ALATA" ievērojamo saistību apmēru pret valsts budžetu, proti, uz 2017.gada 1.augustu SIA "ALATA" nokavētie nodokļu maksājumi sastāda 21 293,21 euro, kuriem iestājies izpildes termiņš un komercsabiedrība par tiem nespēj norēķināties, Iestāde secina, ka ilgstoša parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšana tiesā likumā paredzētajos gadījumos rada būtisku kaitējumu komercdarbības videi, kas savukārt skar valsts un sabiedrības kopējās intereses. Līdz ar to, Iestādes ieskatā, ir iestājušies priekšnosacījumi, kas ir objektīvs pamats papildsoda – tiesību atņemšana ieņemt noteiktus amatus – piemērošanai, proti, ar naudas sodu vien pie šādiem apstākļiem netiek panākts mērķis, kuru izvirzījis likumdevējs, paredzot atbildību par šādu pārkāpumu.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Iestāde uzskata, ka /pers. A/ konkrētajā gadījumā ir nodarījis tādu kaitējumu kopējai komercdarbības videi, ka ar to samērīgi ir noteikt tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu.

Ievērojot minēto, Iestāde uzskata, ka sabiedrības interesēs ir liegt /pers. A/ ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu, tādējādi sabiedrību pasargājot no iespējamām negatīvām sekām, kas varētu rasties, ja /pers. A/ netiks atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās un tās pārvaldes institūcijās.

Ņemot vērā minēto, nav pamata atcelt vai grozīt lēmumu par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības.

Nepiekrītot Iestādes lēmumam, /pers. A/ to pārsūdzēja Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, uzskatot Iestādes lēmumu par nepamatotu, lūdz to atcelt un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību.

Sūdzībā norāda, ka 2017.gada jūlijā saņēma VID NPPP Trešās piedziņas daļas trešās nodaļas vadītājas V.Umbraško 04.07.2017. vēstuli Nr.30.04-4.7.3/62640 ar 2017.gada 4.jūlijā sastādītā administratīvā pārkāpuma protokola BS Nr.004266 neapliecinātu kopiju (bija nosūtīts nevis protokols, bet tā vienkārša kopija). Vēstulē bija norādīts, ka 2017.gada 1.augustā VID NPPP Trešās piedziņas daļas trešajā nodaļā tiks pieņemts lēmums par Sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības par SIA "ALATA" maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu. Protokola kopijā (kas, Sūdzības iesniedzēja ieskatā, nav dokuments) norādīts, ka 2017.gada 2.maijā /pers. A/ nosūtīts brīdinājums par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu.

Atbildot uz minēto vēstuli, 2017.gada 31.jūlijā /pers. A/ nosūtīja VID iesniegumu (e-dokumentu), kurā sniedza paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem, t.sk., ka 2017.gada 2.maija brīdinājumu nesaņēma.

Uzskata, ka VID amatpersona, pieņemot 2017.gada 1.augusta lēmumu Nr.F14G/BS004266, šos paskaidrojumus neņēma vērā.

Sūdzības iesniedzējs nepiekrīt Iestādes lēmumā noradītajam, ka 2017.gada 2.maija brīdinājums, kas nosūtīts uz juridisko adresi, uzskatāms par paziņotu atbilstoši Paziņošanas likuma nosacījumiem, savukārt protokola BS Nr.004266 neapliecinātas kopijas nosūtīšana atbilst LAPK 248.[1]pantā noteiktajam, un norāda sekojošo.

Citējot Komerclikuma 12.panta ceturto daļu, /pers. A/ norāda, ka VID nav iesniedzis pierādījumus par to, ka 2017.gada 2.maija vēstule ir nosūtīta. Kas attiecas uz saņemtā protokola kopiju, uzskatu, ka tas nav dokuments, jo tā atvasinājums nav noformēts atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likumam.

Pie šādiem apstākļiem /pers. A/ uzskata, ka administratīvais sods ir nelikumīgs.

Turklāt uzskata, ka nevar piemērot LAPK 166.[35]pantu, ja komersants mēģina veikt pasākumus, lai īstenotu Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā norādīto vienošanos vai citus pasākumus kreditora parāda (šajā gadījumā PVN parāda dzēšanu ar ieskaitu) likvidēšanai. Bez tam, Sūdzības iesniedzēja ieskatā, par maksātnespējas pieteikuma neiesniegšanu nevar iestāties atbildību pastiprinoši apstākļi sakarā ar to, ka prettiesiska rīcība tiek turpināta.

Tiesas sēdē Sūdzības iesniedzējs sūdzību uzturēja pilnā apmērā uz tajā norādītajiem pamatiem un motīviem, lūdza atcelt Iestādes lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Papildus norādīja, ka lietā nav strīda par nodokļu maksājumu parāda esamību, nodoklis vēl nav nomaksāts, ir veikta nodokļu maksājumu parāda daļēja samaksa.

Iestādes pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina par pamatotu, lūdza to noraidīt un atstāt spēkā Iestādes lēmumu uz tajā norādītajiem pamatiem un argumentiem.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies tiesas sēdē /pers. A/ un iestādes pārstāves sniegtos paskaidrojumus, un izvērtējusi pārsūdzētā Iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir atstājams negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar LAPK 289.[6]panta devīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: 1)vai ir noticis administratīvais pārkāpums, 2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, 3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, 4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību, 5) kāds administratīvais sods piemērojams personai, 6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams, 7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

LAPK 289.[13]panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa uzskata, ka VID ģenerāldirektore I.Cīrule 2017.gada 25.septembra lēmumā Nr.30.7-22.11/5060 pilnīgi un vispusīgi izvērtējusi visus lietā esošus pierādījumus kopsakarā ar sūdzībā izteiktajiem argumentiem, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši LAPK 272.panta prasībām.

Iepazīstoties ar iesniegtās sūdzības saturu, tiesa konstatē, ka iestāde pārsūdzētajā lēmumā ir vērtējusi Sūdzības iesniedzēja sūdzībā norādītos apsvērumus un sniegusi argumentētu motivāciju, pamatojot savu viedokli, kādēļ Sūdzības iesniedzēja norādītie apsvērumi ir noraidāmi.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka 2017.gada 25.septembra iestādes lēmumā Nr.30.7-22.11/5060 ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tāpēc pievienojas iestādes lēmuma motivācijai. Līdz ar to, ievērojot LAPK 289.[13]panta trešajā daļā noteikto, šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāts nav nepieciešams. Tāpat tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē, ka iestāde

administratīvās lietas izskatīšanas procesā iestādē būtu izdarījusi procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai.

Tiesa arī secina, ka /pers. A/ sūdzībā nav norādījis jaunus argumentus vai apstākļus, ko Iestāde nebūtu vērtējusi, pieņemot lēmumu, tā kā iesniegto sūdzību saturs ir identisks.

Papildus par sūdzībā ietvertajiem un tiesas sēdē izteiktajiem argumentiem, tiesa norāda sekojošo.

Iepazinusies ar sūdzību un noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, tiesa secina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka SIA "ALATA" ir izveidojies nodokļu maksājuma parāds, bet gan par to, ka /pers. A/ nebija saņēmis VID 2017.gada 2.maija brīdinājumu, līdz ar ko nebija pamata sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un saukt /pers. A/ pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{35}panta. /pers. A/ neapstrīd, tiesas sēdes laikā iesniegto pasta sūtījumu sarakstu patiesumu, taču uzskata, ka to esamība nepierāda faktu, ka /pers. A/ saņēma minēto brīdinājumu.

LAPK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Saskaņā ar LAPK 243.^{1}pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums;4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Saskaņā ar LAPK 243.pantu, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras LAPK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem, iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesa kritiski vērtē Sūdzības iesniedzēja argumentu, ka /pers. A/ nav saņēmis 2017.gada 2.maija VID brīdinājumu, kas bija par pamatu administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai dotās administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros.

Lietas materiālos atrodas VID tiesas sēdē iesniegtie pasta sūtījumu saraksti, no kuriem izriet, ka SIA "ALATA" pēc adreses "Liepas"-7, Padure, Padures pagasts, Kuldīgas novads izsūtīts sūtījums. Pretēji /pers. A/ teiktajam, ka minēto pasta sarakstu esamība neapliecina faktu, ka 2017.gada 2.maija brīdinājums tik tiešām tika izsūtīts, tiesa norāda, ka uz 2017.gada 3.maija pasta saraksta Nr.PS27a uzlikts "Latvijas Pasts" zīmogs, kas apliecina, ka minētie sūtījumi ir saņemti pasta nodaļā.

Atbilstoši Uzņēmumu reģistra datiem, SIA "ALATA" juridiskā adrese ir "Liepas"-7, Padure, Padures pagasts, Kuldīgas novads. Arī pats /pers. A/ tiesas sēdē apliecināja, ka pēc šīs adreses saņem uzņēmumam adresēto korespondenci.

Paziņošanas likuma 4.panta otrajā daļa noteikts, ka juridiskajai personai dokumentu paziņo uz tās juridisko adresi.

Paziņošanas likuma 4.panta pirmā daļa noteic dokumenta paziņošanas adresi, ja dokumentu paziņo fiziskai personai. Šajā daļā papildus norādīts, ka adresātam ir pienākums būt sasniedzamam norādītajā adresē. Senāta ieskatā, šis princips attiecināms arī uz dokumenta paziņošanu juridiskajai personai, kurai ir pienākums būt sasniedzamai savā norādītajā adresē *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 20.jūlija spriedums lietā Nr. A42744709)*.

Paziņošanas likuma 3.panta piektā daļa nosaka, ka, ja rodas domstarpības par dokumenta paziņošanu, iestādei ir pienākums pierādīt dokumenta paziņošanas faktu. Ja adresāts apgalvo, ka dokumentu nav saņēmis, viņš šo apgalvojumu pamato, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no adresāta gribas bijuši par šķērsli dokumenta saņemšanai.

Lietas materiālos nav atrodami pierādījumi un /pers. A/ nav norādījis uz objektīviem apstākļiem, kas var liecināt par VID 2017.gada 2.maija brīdinājuma nesaņemšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt iesniegto pasta sarakstu patiesumu, kā arī pašu 2017.gada 2.maija brīdinājuma nosūtīšanas faktu. /pers. A/ paskaidrojumus par minēta brīdinājuma nesaņemšanu, tiesa vērtē kā Sūdzības iesniedzēja aizstāvības pozīciju.

/pers. A/ argumentu, ka viņam tika nosūtīta neapliecināta administratīvā pārkāpuma protokola kopija, līdz ar ko atsūtītā dokumenta juridiskais spēks ir apšaubāms, tiesa atzīst par nepamatotu un noraidāmu.

Lietas materiālos ir atrodams VID 2017.gada 6.jūnija paziņojums Nr.30.4-4.7.3, kurā, cita starpā, norādīts, ka /pers. A/ lūdz ierasties 2017.gada 4.jūlijā plkst.11.00 VID NPPP Trešās piedziņas daļas Trešajā nodaļā, lai sastādītu administratīvā pārkāpuma protokolu.

2017.gada 4.jūlijā /pers. A/ uz protokola sastādīšanu neieradās, par neierašanās iemesliem iestādei nav paziņojis, administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BS004266 tika sastādīts bez /pers. A/ klātbūtnes. Minētā administratīvā pārkāpuma protokola kopija 2017.gada 4.jūlijā tika nosūtīta /pers. A/, ko apstiprināja arī /pers. A/.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa konstatē, ka /pers. A/ tikai 2017.gada 31.jūlijā iesniedza VID iesniegumu. Uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu /pers. A/ neieradās, par savas neierašanās iemesliem iestādei nav paziņojis.

Saistībā ar /pers. A/ noradīto, ka izskatot lietu, viņa iesniegumā noradītie apstākļi netika ņemti vērā, tiesa norāda sekojošo.

Iepazinusies ar sūdzību, noklausījusies tiesas sēdē /pers. A/ sniegtos paskaidrojumus, tiesa secina, ka /pers. A/ nav norādījis uz objektīvajiem apstākļiem, kas liegtu viņam izmantot savas tiesības, ierasties uz lietas izskatīšanu un sniegt paskaidrojumus. Personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir pienākums pašai izrādīt iniciatīvu un interesēties par lietas virzību, kā arī rūpīgi iepazīties ar tai nosūtītajiem dokumentiem.

Tāpat tiesa uzskata, ka lietas dalībnieka pasivitāte savu tiesību izmantošanā nav uzskatāma par objektīvu šķērsli, kas liedza /pers. A/ ierasties uz lietas izskatīšanu un sniegt paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem.

LAPK 166.^{35}pants nosaka, ka par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos, uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divsimt astoņdesmit līdz septiņsimt *euro*, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu parādniekam ir pienākums nekavējoties iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv kāda no šā likuma 57.panta pirmās daļas 5., 6. vai 9.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm. Ja pastāv šā likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā minētā pazīme, parādniekam ir pienākums iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu gadījumos, kad nav noslēgta vienošanās ar kreditoriem vai nav ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

Savukārt, atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktam, parādniekam piemēro juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

Vērtējot Sūdzības iesniedzēja argumentu, ka maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanas iespēja netika izskatīta, jo jautājums par SIA "ALATA" nodokļu parādu tiek risināts, tiesa norāda sekojošo.

No lietas materiāliem secināms, ka ar VID NPPP Otrās piedziņas daļas vadītājas L.Volanskas 2016.gada 2.maija lēmumu Nr.30.4-4.6.2/39870 nolemts piedzīt no SIA "ALATA" nokavētos nodokļu maksājumus 13724,33 *euro*.

Minētais VID amatpersonas 2016.gada 2.maija lēmums Nr.30.4-4.6.2/39870 nav pārsūdzēts.

Uz 2017.gada 2.maija brīdinājuma Nr.30.4-4.7.3/40268 nosūtīšanas brīdi nodokļu maksātājam SIA "ALATA" nokavētie nodokļu maksājumi

sastādīja 20523,24 *euro*, ko neapstrīd arī Sūdzības iesniedzējs.

Pārbaudot Uzņēmuma reģistra datus par SIA "ALATA", tiesa secina, ka laika posmā no 2013.gada 1.oktobra līdz 2017.gada 30.augustam /pers. A/ bija SIA "ALATA" valdes priekšsēdētājs un vienīgā persona uzņēmuma valdē.

Iestāde secina, ka /pers. A/, konstatējot, ka ir izveidojies nodokļu parāds, bija pienākums to nomaksāt, vai panākt vienošanos ar VID par nodokļu parāda nomaksu, vai iesniegt tiesā pieteikumu par maksātnespējas procesa uzsākšanu atbilstoši Maksātnespējas likuma 60.panta trešajai daļai. Tieši komercsabiedrības vadītājs ir atbildīgs par normatīvajos aktos noteiktās nodokļu maksāšanas kārtības ievērošanu, kā arī ir atbildīgs par Maksātnespējas likuma 60.panta trešajā daļā paredzētā pienākuma izpildi.

Tiesa konstatē, ka ar lietas materiāliem ir pierādīts apstāklis, ka SIA "ALATA" bija iestājusies Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 5.punktā minētā pazīme, kad parādniekam ir pienākums iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu gadījumos, kad nav iespējams panākt vienošanos ar kreditoriem vai ierosināt tiesiskās aizsardzības procesa lietu. SIA "ALATA" valdes priekšsēdētājs /pers. A/ neveica nokavēto nodokļu maksājumu parāda samaksu valsts budžetā, kā arī savlaicīgi neiesniedza juridiskas personas maksātnespējas pieteikumu tiesā.

Saskaņā ar LAPK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 166.^{35}panta sastāva subjekts ir persona, kura ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – konkrētajā gadījumā SIA "ALATA" valdes priekšsēdētājs /pers. A/, objekts ir ar likumu aizsargāta tiesiska interese, pret kuru ir vērsts administratīvais pārkāpums – kreditoru intereses, subjektīvā puse (nodoms (tiešs vai netiešs) vai neuzmanība), objektīvā puse (prettiesiska darbība vai prettiesiska bezdarbība) – maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšana Maksātnespējas likumā noteiktajos gadījumos.

Tiesa atzīst, ka iestāde pareizi konstatējusi, ka SIA "ALATA" bija saskatāmas maksātnespējas pazīmes, un /pers. A/, kā uzņēmuma valdes priekšsēdētājam, bija pienākums iesniegt tiesā maksātnespējas pieteikumu, taču tas netika izdarīts.

Atbilstoši lietas faktiskajiem apstākļiem /pers. A/, būdams SIA "ALATA" valdes loceklis, saprātīgi varēja konstatēt, ka uzņēmumam pastāv kāda no Maksātnespējas likumā noteiktajām maksātnespējas procesa pazīmēm. Krietnam un rūpīgam saimniekam izvirzāmo prasību izpilde ir vērtējama pēc objektīviem kritērijiem, nevis valdes locekļa subjektīvās uztvere un attieksmes, un savlaicīgu maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu nevar attaisnot ar subjektīviem kritērijiem, piemēram, pieredzes trūkumu, nezināšanu vai kapitālsabiedrības finansiālā stāvokļa neadekvātu novērtēšanu (*sk. Novicāne E. "Valdes locekļa atbildība par savlaicīgu maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu". Jurista vārds, Nr.4 (806) 2014.gada 28.janvāris*).

Vadoties no procesuālās ekonomijas un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 2.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-378/2008 (sk. 22.punktu) norādījumiem, kurā Senāts, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos ir norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet, ka tiesas pienākums ir argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Senāta 2004.gada 23.novembraspriedumu lietā Nr. SKA-216/2004 8.punktu; 2005.gada 22.novembra spriedumu lietā Nr. SKA-378/2005 12.punktu).*

Par LAPK 166.^{35}pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu /pers. A/ sodīts ar naudas sodu 300,00 EUR apmērā, atņemot tiesības viņam ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera un revidenta amatus komercsabiedrības un tās pārvaldes institūcijās uz vienu gadu.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Tiesa atzīst, ka nosakot sodu /pers. A/, tika ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, un sūdzības iesniedzējam noteiktais sods ir piemērots, atbilstoši likuma normām. Tāpat tiesa konstatē, ka /pers. A/ piemērotā naudas soda apmērs ir tuvs minimālajai soda sankcijas robežai, un ir vērtējams kā samērīgs un pamatots.

Līdz ar to, ņemot vērā administratīvā soda preventīvo raksturu, tiesa uzskata, ka tas sasniedz LAPK 22.pantā noteikto mērķi – administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar LAPK 299.pantu pārkāpējam naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad viņam izsniegts lēmums par naudas soda uzlikšanu, bet, ja šāds lēmums pārsūdzēts vai iesniegts protests par to, – vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir likumīgs un pamatots un tā atcelšanai nav pamata, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz LAPK 243.-244., 288., 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13} pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Cīrules 2017.gada 25.septembra lēmumu Nr.30.7-22.11/5060 un /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 19.aprīlī.

Tiesnese B.Horuna